

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y .

Předemře-li pojistníka jeden z několika stejným dílem obmyšlených, přirůstá podíl tohoto druhým obmyšleným v rozsahu vysloveném v § 560 obč. z. Ustanovení § 133 odst. 1 zák. ze 23. prosince 1917 č. 501 ř. z. vylučuje účinnost § 132 odst. 3 téhož zák.

Zůstavitel uzavřel životní pojištění toho obsahu, že pojištěný kapitál má býti vyplacen 1. června 1942 pojistníku samému nebo, kdyby se toho dne nedožil, jeho dvěma dcerám stejným dílem. Jedna z těchto dcer zemřela před zůstavitelem. Pozůstalostní soud zamítl návrh, aby pojistná suma byla zařazena do aktiv pozůstalosti s odůvodněním, že pojištění bylo uzavřeno ve prospěch určitých osob, nikoliv doručitele nebo majitele.

Rekursní soud nevyhověl stížnosti a uvedl v odůvodnění: Pojistka zní pro dcery zůstavitelovy, tedy osoby třetí. Nárok z pojistky na vyplacení pojistného kotví ve smlouvě, nikoliv v právu dědickém, a dospěje k splatnosti teprve 1. června 1942. Zůstavitel neměl nároku na pojistné, nečiní tedy pojistné a nárok na ně součást zůstavitelova jmění a proto nepatří pojistka do aktiv pozůstalosti. Na tom ničeho nemění skutečnost, že jedna z obou dcer zůstavitelových zemřela dříve než zůstavitel, neboť není-li ve smlouvě pojišťovací jiného ustanovení, případně podíl, kterého nenabyla, podle § 133 odst. 1 zák. z 23. XII. 1917, č. 501 ř. z. její sestře. Zůstavitel nedožil se splatnosti pojistky (§ 132 cit. zák.), pročez právem pojistka ta do aktiv jeho pozůstalosti zařazena nebyla.

Nejvyšší soud dovolací stížnosti nevyhověl. Své rozhodnutí odůvodnil takto:

Dovolací stížnost napadla usnesení rekursního soudu už jen potud, pokud jím byl vysloven názor, že nepatří do pozůstalosti ani nárok na zaplacení poloviny pojistky, nýbrž že obmyšlená dcera zůstavitelova má nárok na úplné vyplacení pojistné sumy.

Leč ani v tom nemá pravdu.

Otázku, jak se utvářila věc, zemřela-li před smrtí zůstavitelovou jedna z obmyšlených dcer, v jejichž prospěch se dal zůstavitel pro případ svého úmrtí pojistiti, řešil rekursní soud s hlediska § 133 odst. 1 zák. ze dne 23. prosince 1917 čís. 501 ř. z.

Ustanovením tím jest vyloučena účinnost ustanovení § 132 odst. 3 uved. zák., podle něhož přísluší nárok, nenabyl-li ho obmyšlený, pojistníku, a jeho smysl lze posuzovati podle rozsahu vysloveného v § 560 obč. z. (aneb jsou-li všichni dědici povoláni k dědictví všeobecným výrazem, znamenajícím rovné podělení),

neboť v obou ustanoveních jde o určení práva přírůstku (srov. Komentář Ehrenzweig k § 133 uved. zák. str. 397).

Byly-li tudíž podle obsahu pojistky obmyslenými pro případ úmrtí zůstavitelova obě jeho dcery stejným dílem a uvolnil-li se nárok jedné z nich úmrtím, neodporuje to zřejmě zákonu, vyslovil-li rekursní soud, že uvolněný podíl přirostl vzhledem k § 133 odst. 1 uved. zák. druhé obmyslené dceři zůstavitelově, když lze, jak již řečeno, vykládati ustanovení to i v rozsahu určeném v § 560 obč. zák.

Rozh. nejv. soudu z 26. dubna 1930, č. j. RI 58/30-4.
Dr. Petřík.

Za výpovědní důvod lze použiti i důvod uplatňovaný již v předchozí výpovědi, jež byla zmařena, třeba již tento důvod byl odčiněn v době podání nové výpovědi.

Vypovídající Dr. A. K., F. a A. R., A. a T. V. dali A. H, výpověď 7. I. 1929 u okresního soudu v Ž. z toho důvodu, že proti úmluvě měla podnájemníky. Vypovídaná namítla proti výpovědi, že z tohoto důvodu byla již vypověděna dne 12. X. 1928, kterážto výpověď musela být vzata zpět, ježto byla doručena teprve 15. X. 1928. Podnájemní smlouva byla během dalšího kvartálu (v prosinci 1928) rozvázána, takže v době podání výpovědi 7. I. 1929 vypovídaná podnájemníka žádného neměla.

Skutkový přednes je nesporný.

Okresní soud v Ž. námitkám vyhověl a výpověď zrušil.

Odvolání vypovídající strany krajský soud civ. v P. vyhověl a rozsudek změnil v ten smysl, že se výpověď připouští, a to z těchto důvodů:

Podle odst. VI. cit. nesporné nájemní smlouvy vzala žalovaná na vědomí, že žalobci nesouhlasí, aby si vzala do najatého bytu podnájemníky, a podle odst. VII. téže smlouvy ujednáno mezi stranami, že pokud žalovaná jako strana najímající bude řádně a včas plnit závazky a povinnosti smlouvou nájemní převzaté, nebude jí dána výpověď z nájemního poměru po dobu 3½ leta, v případě však, že by žalovaná závazky a povinnosti toutéž nájemní smlouvou převzaté řádně a včas neplnila, zejména také podnájemníky si držela, byla by žalující strana oprávněna poměr nájemní proti čtvrtletní výpovědi, kterou možno dáti v každém kvartálu, zrušiti i před uplynutím smluvené 3½ leta nájemní doby.

Jest nesporno, že žalovaná již v létě 1928 vzala do uvede-